
Ole Norrback (Hovedindlæg)

Værderede parlamentariker, ministre, tjenstemän! Gränshinderforum har snart verkat i sex år. Också om jäv föreligger är en utvärdering för min del på sin plats.

Först vill jag göra en sammanfattande upprepning. Arbetet går bättre men det går inte bra. Varje år har vi blivit av med fler än tio gränshinder i snitt. De kunde ha varit betydligt fler. Gränshinder finns nu på dagordningen i Nordiska rådets sessioner samt som regel på utskottsmöten, ministerrådsmöten och ämbetsmannakommittéernas möten. Besluten är dock fortfarande alltför luddiga, när sådana över huvud taget fattas, och tidtabell för implementering saknas nästan undantagslöst.

Det var en historisk händelse när i stort sett alla nordiska parlament samtidigt hade frågan om gränshinder till debatt i plenum. Viljan till uppföljning av diskussionerna i parlamenten varierar dock mycket. Arbetet mot gränshindren har fått kännbart mera resurser, vilket kan konstateras – utan negativa reservationer. Resurserna har helt riktigt styrts till ministerrådssekretariatet samt till Hallå Norden och till de gränsregionala organisationerna, där mycket av det konkreta arbetet utförs.

Huvudproblemet kvarstår. Det gäller arbetet mot gränshindren liksom det mesta inom det nordiska samarbetet. Det finns en tydlig beställning på mer substans, på mer politik, i den gemensamma nordiska politiken. Det nordiska samarbetet kan vid sidan av vackra uttryck som ett gränslöst Norden och nordisk nytta tyvärr också kallas de outnyttjade möjligheternas samarbete.

Den nya strategin för arbetet mot gränshindren, som utarbetats av tjänsteman, bygger till stor del på de linjer Gränshinderforum följt i sitt arbete. Den innehåller också några förtydliganden om hur administrationen bör fungera. Strategin är av medelgod nordisk standard, vilket inte är detsamma som medelgod nationell standard. Några randanmärkningar vill jag göra.

I strategin sägs att samarbetsministrarna får en tydlig roll i arbetet, ett i och för sig helt förståndigt förslag. Så länge ingenting sägs om när och hur kan förslaget emellertid fogas till förteckningen över fromma förhoppningar. Förslaget kräver en ny delning av ansvaret i ländernas regeringar och sådana beslut är inte i sikte, åtminstone inte just nu. Strategin anger fem till tio lösta gränshinder per år, vilket är en sänkt ambitionsnivå, alltså en sänkt ambitionsnivå från nuläget, när vi har löst fler än tio gränshinder i snitt. Det säger mycket om inställningen till arbetet mot gränshindren men också till det nordiska samarbetet i stort.

För det preventiva arbetet framförs samma förslag som redan flera gånger har diskuterats bland annat på Nordiska rådets sessioner, dock med reservation om att inte överbelasta ländernas förvaltningar. Reservationen är väl snarare avsedd att lugna kolleger inom förvaltningen än att måna om nordbor som stöter på gränshinder. Det sägs också att Gränshinderrådets uppgift kan bli att rekommendera departement att vidta åtgärder. Det låter sig sägas, och det har sagts många gånger, men kan bara förverkligas om den ansvariga ministern ger tydliga riktlinjer om vad som skall göras. Tydligare politiska riktlinjer krävs för att det preventiva arbetet skall ge resultat.

För att över huvud taget nå bättre resultat i arbetet mot gränshindren och i det nordiska samarbetet i stort behövs, tycker jag personligen, några åtgärder. För det första borde statsministrarna förtydliga sitt övergripande ansvar, sitt politiska ansvar, för det nordiska arbetet. För det andra borde samarbetsministrarna inom regeringarna preciseras. För det tredje borde alla beslut i de nordiska organen vara mycket tydligare och innehålla tidtabeller för både implementering och rapportering. Slutligen, för det fjärde, kunde Nordiska rådet ta en mycket aktivare roll.

Jag avslutar med en upprepning och ett råd till er politiker. Använd makten medan ni har den. Den slutgiltiga makten finns nämligen hos er, inte någon annanstans, men om inte ni använder den är det andra som använder den. Tack för ordet och tack för förtroendet!

Information

Talenummer

300

Type

Hovedindlæg

Talerrolle

formand for Grænsehindersforum

Dato

31.10.13 13:14

Sag

[Ministerrådsförslag om handlingsplan för gränshindersarbetet](#)